Trafiklandstingsråd
Kristoffer Tamsons (M)

INTERPELLATIONSSVAR
2017-11-07

LS 2017-1270

Svar på interpellation 2017:38 av Gunilla Roxby Cromvall (V) om att SL-spärrar fortsätter att skada allt fler resenärer

Gunilla Roxby Cromvall (V) har ställt följande fråga till mig

1. Vad ämnar du göra konkret för att få bort skadorna orsakade av spärrarna?

Som svar vill jag anföra följande:

Stockholms län växer med cirka 40 000 invånare per år. Det ställer krav på en kraftigt utbyggd och upprustad kollektivtrafik. Under de kommande åren kommer landstinget därför att fortsätta den rekordhöga investeringstakten i länets kollektivtrafiksystem. Biljettintäkterna är avgörande för att möta detta behov. Det är således särskilt viktigt att motverka fusk och svinn.

Fusket i kollektivtrafiken har minskat – det senast året har SL och kollektivtrafikens ekonomi stärkts med drygt 50 miljoner kronor tack vare detta. Minskningen har framförallt skett inom pendeltåg och tunnelbana, vilka är de trafikslag som också omfattats av spärrlinjeutbyggnaden. Trafikförvaltningen ser att orsakerna till detta är dels glasspärrarna, dels ett effektivare arbete för att stävja fusk och tjuvåkning.

Spärrarna har exempelvis på bara några år bidragit till att minska fusket i kollektivtrafiken med upp till en tredjedel. Det är en viktig del i att säkra intäkter för SL och kollektivtrafiken så det blir möjligt att fortsätta förbättra och bygga ut till nytta och gagn för resenärerna och skattebetalarna.

Under ett antal år har antalet inrapporterade skador i kollektivtrafiken i allmänhet och i spärrarna i synnerhet gått ned även om det skedde en viss uppgång förra året. Däremot kan vi i år se en tydlig nedgång med runt en tredjedel så många incidenter som förra året och en återgång till de nivåer som var kutym för ett antal år sedan.

Enligt Trafikförvaltningen är det för tidigt att dra några slutsatser till varför fler resenärer anmälde tillbud förra året. Det synes dock handla om att många resenärer vält fel spärr eller agerar på ett felaktigt sätt i spärrpassagen. Det kan till exempel handla om att en resenär inte använder den bredare spärren vid passage med barn, skrymmande bagage eller husdjur. Vid resa med barn, bagage eller husdjur ska resenären alltid välja den bredare spärren, eftersom de smala spärrarna enbart släpper igenom en resenär åt gången.

Ett annat vanligt förekommande handhavande fel som resenärerna gör är att inte invänta grönt ljus efter att de viserat sitt kort, utan försöker passera medan spärren håller på att stängas efter föregående resenärs passage. En annan tänkbar förklaring kan också vara att fler personer som fuskar och tjuvåker också får ta konsekvenserna av detta.

Det ska vara lätt att göra rätt för sig i kollektivtrafiken. Under 2016 och 2017 har det därför genomfört ett flertal informationsinsatser just kopplat till hur resenärerna på bästa sätt kan resa i kollektivtrafiken. Därutöver har event vid namn ”spärrskolan” genomförts vid Gullmarsplan, Hötorget och T-centralen.

Trafikförvaltningen har dessutom installerat en ringklocka vid en del av spärrarna för att resenärerna ska kunna påkalla spärrpersonalens uppmärksamhet. Personalen kan vid sådana tillfällen öppna spärren manuellt för att fler resenärer till exempel föräldrar med gående barn eller skolklasser kan passera samtidigt.

Alla problem är värda att ta på allvar, men vi kan samtidigt konstatera att det varje vardag reser runt 1,2 miljoner människor med tunnelbanan. Sedan tillkommer drygt 300 000 på pendeltågen. Det blir ca 390 miljoner spärrpassager per år – bara

på vardagar. Risken för en incident i en spärr är alltså ungefär 0,00003 procent per resa. Något som DN tidigare har rapporterat om: https://www.dn.se/ledare/huvudledare/t-banan-ar-aldrig-gratis.

Jag som ansvarigt landstingsråd har dock givit Trafikförvaltningen i uppdrag att gå till botten med exakt var och hur dessa problem uppkommer. Därtill att vidta ytterligare åtgärder för att rätta till eventuella brister.

Slutligen, i en av Europas snabbast växande huvudstadsregioner behöver vi på ett bra sätt säkra intäkterna till kollektivtrafiken för att kunna bygga ut och modernisera kollektivtrafiken i takt med medborgarnas behov och krav. Då fyller spärrarna sin tydliga funktion och sitt syfte.

Därmed anser jag interpellationen besvarad.

Stockholm den 2 november 2017

Kristoffer Tamsons